

er moet reukwerk worden toegevoegd. Wij gaan ons dus niet verheffen.

Maar de wierook der gebeden dringt door tot God, óók bij de verschrikkingen van het uiterste zegel. Natuurlijk, het is slechts een wonder van bovennatuurlijke genade, dat de heiligen blijven bidden. Maar die genade zal er zijn!

Daarom is dit de troost: God zelf zal ons, zwakke, nerveuze menschen, die dagelijks moeite hebben met het voornaamste stuk der dankbaarheid, — God zelf zal ons sterker maken dan Zijn krachtigste helden.

De mensch heeft een geweldigen achterstand: het kind van God heeft vele eeuwen den knecht Gods ook in de aanbidding niet kunnen evenaren. Maar de tijd gaat verder, en we schuiven op. En de afstand tusschen engel en mensch wordt dagelijks kleiner. Want de genade is overvloediger, en daarom wordt hun gebod vaster!

Wat zullen we dan zeggen? Het is nu reeds zoo erg; en straks wordt het nog vreeselijker! Neen, ik kan bidden; en door Zijn genade leer ik het dagelijks beter. Straks haal ik, zonder dat ik het weet, de engelen in. Al bezwijkt eens hun hart, God blijft dan toch de rotssteen van ons hart; ons deel in eeuwigheid; ons lied, zonder pauze.

Wij mogen ons bijzonder in dezen tijd wel bezinnen op de beteekenis van ons gebod. Want we zeggen soms: nu kunnen we alleen maar meer bidden. We zeggen dat dan met de intonatie: we zijn nu toch wel heel zwak geworden.

Maar wie kan bidden, is heel sterk gemaakt! Weet gij niet, dat God ons in het gebod vast maakt, en sterker dan al Zijn engelen samen? Straks zwijgen zij; nochtans zullen wij nog spreken. En onze gebeden zullen ontkelen de stormen van den jongsten dag.

Nu wordt toch alles goed.

Eens heeft Gods stem de aarde bewogen. Het was in de dagen van den Sinai, toen Hij Zijn wel door engelen bestelde in de hand van menschen. Toen waren de engelen middelaars tusschen den HEERE en Zijn heiligen.

Maar nog eenmaal zal Hij bewegen, niet alleen den hemel, maar ook de aarde. En dat zal Hij doen op de gebeden der menschen! Hij zal dan niet langer de menschen in beweging zetten door engelen, maar de engelen uitzenden tot hun laatste dienst door menschen.

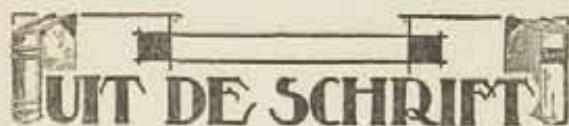
De hemel zwijgt voor het eerst in zijn geschiedenis. Maar de aarde blijft spreken: verheerlijkt Uw Naam. Dat is ook voor het eerst in de geschiedenis. De verhoudingen zijn weer normaal geworden. God gaat de wereld voor het laatst bewegen. Maar Hij zal dat niet met engelen, maar met menschen doen!

Wat is de mensch, dat Gij zijner gedenkt?

Gij zult hem sterker dan de engelen maken!

Hoe heerlijk is Uw Naam op de gansche aarde.

A. B. H.

UIT DE SCHRIFT

Leven of sterven.

En wat ik verkiezen zal, weet ik niet.

Fl. 1: 22b.

De apostel Paulus mag het van zichzelf betuigen, dat het zijn voornaamste doeleinde is, dat Christus door hem groot gemaakt zal worden. Dat geeft hem rijke vertroosting, als hij om der wille van het evangelie in Rome in gevangenschap gehouden wordt. Hij mag dan groote hoop koesteren op vrijlating (1: 25, 26 en 2: 24), maar er is toch ook kans, dat hij om het getuigenis van Christus den marteldood moet ondergaan. En, dit is dan zijn rijke vertroosting, dat en door zijn leven en door zijn dood de naam van Christus zal groot gemaakt worden.

Wat hij zelf verkiezen wil? Hij weet het, dat de dood voor hem gewin zal brengen. Die dood is voor hem immers doorgang naar de heerlijkheid in den hemel bij zijn Heere Jezus Christus. Hij mag door den dood bij Hem komen. Die hem zoo uitnemend heeft liefgehad, Die zelfs Zijn leven voor hem heeft afgestaan in den dood, en Die door Zijn Geest vurige wederliefde voor Hem in zijn hart gewerkt heeft. En daarom heeft hij begeerte om onthouden te worden en met Christus te zijn. En niet alleen, dat hij dan bij den Christus mag vertoeven, hij is dan ook losgemaakt van het zijn in het vleesch, het inwonen in het lichaam dezes doods en van de zorg voor zijn leven en omgeving en van het gevaar op te gaan in allerlei levensverbanden.

Als hij daarop ziet, dan wil hij maar liever sterven, dan wil hij maar liever opbreken om met den Heere te zijn.

Maar hij weet het, dat hij daarop niet alleen zien mag. Er zijn ook nog andere dingen. Als hij leven mag in het vleesch, kan hij nog arbeidsvruchten zien. Dan kan hij, die het belijden mag, dat zijn leven Christus is, nog iets voor de uit-

breiding van Gods koninkrijk doen, en voor de bevestiging van de zaak van Christus en dat wil hij ook zoo gaarne. En de gemeenten kunnen hem nog niet missen.

Bovendien, het sterven is niet alleen een gewin. Hij kan door den dood wel bij zijn Heere komen, maar hij zal daar naakt komen, beroofd van zijn lichaam, dat ondergaan zal in het graf en tot aan de wederkomst van Christus zal hij als een ontkleede zijn, hoe heerlijk het ook verder zijn mag bij den Christus in den hemel te vertoeven.

Wat moet hij dan verlangen? Hij weet het niet: „en wat ik verkiezen zal, weet ik niet”. Dit weet hij zeker, dat hij gaarne zou willen, dat de Christus gedurende zijn leven terugkwam, opdat hij den omweg van 't graf niet zou behoeven te maken, maar leven of sterven, arbeidsvrucht te mogen zien of bij Christus te zijn, beroofd van het lichaam, daaruit kan hij niet kiezen.

De jaarwisseling bepaalt ons aller gedachten meer bij den dood dan gewoonlijk het geval is. En voor velen is dies de Oudejaarsavond een zeer sombere avond. Hij heeft voor hen maar één prediking: gij moet sterven en verschrikkelijk is dat, dat ge sterven moet. Een thema zet die avond voor hen: wat is alles toch vergankelijk, wat is er toch een ijdelheid en gij, gij zijt ook zoo vergankelijk en straks sterft ook gij? En dies zingen zij ontroerd van dagen en uren, die vervliegen, van kleederen, die verouderen en van menschen, die door den dood afgeweid worden.

Wij hebben in den regel wel onze keus gemaakt: sterven is ons moeilijker dan het leven en wij begeeren zeer, dat we den volgenden oudejaarsavond nog eens zingen mogen van ons leven, dat als gras is en van jaren, die als een schaduw heen vlieden.

Maar wie dit woord van Paulus overweegt, hij zal op Oudejaarsavond andere gedachten hebben.

Hij zal boven alles willen, dat de Heere Christus komt, want dat is de volmaking van zijn heil. Hij zal op den laatste avond van het jaar te meer bidden met den Geest: „Kom, Heere Jezus, kom haastiglijk”, en hij zal zich verheugen, wetende, dat zijn Heere Christus zekerlijk komen zal.

En hij zal niet zoo bang zijn voor den dood en voor de vergankelijkheid als degenen, die geen hoop hebben. Hij zal het zich voorhouden bij alle verschrikking: door den dood gaan we heen naar onzen Heere Jezus, Die ons tevoren zoo uitnemend heeft liefgehad.

En hij zal God danken, dat hij weer een jaar gespaard is. Dat God hem in staat gesteld heeft, te leven voor en met de zijnen, voor wie dat zoo noodig was, dat God hem gevoed heeft enz., en dat God hem ook in staat gesteld heeft mee te strijden en te overwinnen met de kerk op aarde.

En hij zal zich zeer verootmoedigen. Want de vergankelijkheid zal hem herinneren aan zijn zonde, aan zijn zonde in Adam en aan al zijn werkelijke zonden, hij zal zich ook zijn zonden van het voorbijgegaane jaar herinneren en zeggen: Genâ, o God.

En hij zal het nieuwe jaar tegengaan, begeerte hebbende om met Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste, maar hij zal ook weten van de angsten des doods en van de vreugden en roeping in dit leven, en hij zal daarom verder gaan, zich toevertrouwend aan God, in wiens handen zijn tijden zijn, Die naar Zijn welbehagen met hem doen zal.

Daartoe bringe ons de Geest van onzen Heere Jezus Christus.

M.

M. Vr.

KERKELIJK LEVEN

Weder Oudejaarsavond.

De bekende wijsgeer Windelband heeft in zijn „Präluken” van zijn standpunt uit als mooi qualificeerbare opmerkingen gewijd aan het thema „sub specie aeternitatis”: onder eeuwigheidsaspect. Maar hij was zelf de eerste om ons te waarschuwen, dat het een groot onderscheid maakt, of men de dingen beziet onder het aspect der eeuwigheid, dan wel onder dat van een of ander eeuwigheidsbegrip.

Wij, die op dat onderscheid al veel eerder dan hij het vermocht te doen opmerkzaam gemaakt zijn door de Schrift, zullen dan ook wel doen dit onderscheid in het oog te vatten. Wij moeten maar niet op een voetstukje gaan staan, dat we zelf gebouwd, en voort naar zijn afmetingen binnen de veilige zone gehouden hebben, en vanwaar we dan in den trant van de (overigens verdichte) hoofd „Persoon” in Erasmus „Lof der Zotheid” de lieden inviteeren, om onze geestelijke revuestukjes onder het motto „sub specie aeternitatis” aan te hooren. We kunnen dat niet. Van de eeuwigheid hebben wij maximaal zooveel, of eigenlijk maar zoo weinig verstand, als de Schrift ons te hebben vergund heeft; en van wat ze ons in dezen vergund heeft, hebben we ons zelf de helft nog niet geduldig laten aanzeggen. Ook komt er bij het verwerken van de openbaringsstof dan nog „veel vleesch en wereld”.

Dies kunnen wij bij het heengaan van het bewogen

jaar niets anders, niets beters, niets minder doen dan de Schrift te openen, en ons door haar te laten leeren, dat onze God dezelfde is gebleven, en dat Hij in Zijn komen tot den dag der dagen, waarop wij naar artikel 37 der belijdenis zeggen te hopen, wederom zonder één enkele vergissing of onzekerheid van kracht tot kracht is voortgegaan.

Daarom zullen wij niet vreezen, al veranderde de aarde haar plaats. Tot nu toe heeft ze alleen maar, en vertoont ze hier en daar wat roode vlekjes, sporen van menschenbloed. Maar de Heere maakt die gauw onkenbaar. Opdat wij niet bij versche indrukken, maar bij de levende verkondiging van Zijn Woord zouden leven.

Een overzicht van het „kerkelijke jaar” vinden onze lezers elders in dit nummer. Overzichten schrijven is een moeilijke kunst; maar een inzicht te hebben is totaal onmogelijk, tenzij dan dat het ons heel gemakkelijk gemaakt is door het Woord des Heeren en door het geloof.

In dat geloof nemen wij voor waar en zeker aan, dat de Christus, die als Koning van de eeuwen ons hiertoe geleid heeft, het welbehagen van den Vader gelukkig heeft doen komen. We hebben veel bonte dingen gezien, en van nog veel meer gehoord. Voor het eerst sinds eeuwen hebben nederlandsche burgers tegen het eind van een der weken van de laatste maanden van dit jaar in sommige plaatsen in het Oosten van ons land hun onontbeerlijkste goederen in een bundeltje gepakt, om een snel heenkomen te zoeken naar veiliger oord. Al kwamen ze spoedig terug, ze zijn den indruk nog niet kwijt. Geruchten omtrent verraderswerk namen hier en daar zelfs vasten vorm aan, en spionnen zijn zeker langs ons heengeloopen. Het zwaard en de zijden draad! En langzaam maar zeker, zien we onze inkomsten minder worden; de mobilisatie verslindt miljoenen, alleen maar om den indringer te herinneren, dat wij onzen bodem willen openhouden voor plantingen van eigen hand.

Intusschen ontdekt de kerk met smart, dat deze hand voor eigen plantingen al minder van die zaden zich bedient, waaruit de „plantingen des HEEREN” op kunnen komen, opdat Hij verheerlijkt worde. Nederland gaat er niet op vooruit. 't Was in vroeger dagen misschien meer gehrek aan stiltegevoel, alsmede de achteruitgang van de beteekenis der „volkskerk” in de volksverbeelding, die er aansprakelijk voor waren, dat in het „Christelijk” Nederland de groote kerken en kathedralen buiten de belangrijke knooppunten van het stadsverkeer kwamen te liggen; wie in Neurenberg, Weenen, Berlijn, Parijs, Londen de kathedralen midden in het groote verkeer zag blijven staan, die kan niet anders dan met een gevoel van onbehagelijkheid de Groote Kerk van Rotterdam ter zijde, en de Nieuwe Kerk van Amsterdam (om van de Oude maar heelmaal te zwijgen) bepaald op zij gedruwd zien staan. Maar erger dan dit alles is ons geestelijk verlies: de ontkenning van Nederland neemt toe. De profetische en apocalyptische perspectieven, die de Schrift ons opent, geven ons geen enkelen grond, om in dien toestand verbetering op korten dan wel langen termijn, anders dan „incidenteel” en plaatselijk te verwachten. Opwekkingsmiddelen als Buchman dacht te kunnen praesentieren, hebben aan dezen kijk op de mogelijkheden van ons volksleven niets veranderd; eerder kan men zeggen, dat hun effect achteraf dit inzicht tijdelijk bevestigd heeft. Wij zullen goed doen, bij de lezing van het Schriftwoord, volgens hetwelk de inwoners der wereld gerechtigheid leeren als de oordeelen des Heeren op de aarde zijn, ons te herinneren, dat van het woord „leeren” meer dan één exegese mogelijk is.

En wij zelf „leeren” ook op meer dan één manier. Ook in het jaar, dat achter ons ligt. Wij leeren, o zeker, óók in den besten zin des woords, want de Geest van God heeft onze kerken niet verlaten, noch zich daarin onbetuigd gelaten. Maar er zijn symptomen, die er op wijzen, dat hij meer dan één het „leeren” niet meer is dan „ondervinden”. Alle zaad, óók dat der „algemeene openbaring” of „openbaarheid” Gods, deelt in het lot van het zaad des Woords: het kan in goede aarde vallen, maar ook bezijden van den akker, en op rotsachtigen bodem, en onder de doornen, die trouwens welig opschieten. De routine, die we in het on-concrete klagen verkrege hebben, is wel het klaarste bewijs, dat het sein op onveilig staat. Dat de catechismus, als hij met het gebod eindigt, zich bewust is, niet met het voornaamste deel der „Lamentationes” der ontmanden (waarvan we een kerkelijk document bezitten), doch met het voornaamste stuk der dankbaarheid der strijders Gods, onze aandacht tot haar hoogtepunt te voeren, dat vindt misschien in onze oudejaarsavond-meditaties te zwakke parallelen. Ook wij komen in verzoeking, tusschen het gebod van den oudejaarsavond en dat van den nieuwjaarsochtend een stijlverschil aan te brengen: het eerste is dan een opstaan, tegen het eind, uit de somberheid, het tweede een vervallen, wederom tegen het slot, uit de manmoedigheid van den verschen aanloop in de nauw verholen klacht over het wel wat al te korte uitzicht op den weg. Maar onze gebeden behooren trouw te blijven aan den stijl van het „Onze Vader”: déze aanspraak aan 't begin, déze volgorde in de begeerten, de doxologie aan 't slot en een amen, saamvattend, en onvoorwaardelijk er boven op.

De God van alle genade late, óók daartoe, Zijn aangezicht over ons lichten; Hij zegene en behoede ons, en geve ons Zijnen nog steeds voorhanden vrede.

K. S.

Vertaling Nieuwe Testament.

Van de dadelijk na verschijning door ons aangekondigde vertaling van het Nieuwe Testament, uitgave van het Ned. Bijbelgenootschap, verscheen vorige week een tweede uitgave, ditmaal in "zakformaat". Ook deze kondigen we gaarne aan. En we herhalen onze opmerking van destijds: we hebben hier weliswaar een resultaat van compromis, maar het is in zijn genre dan ook één van de beste soort geweest. Wel vernam ik onderscheiden klachten van bijbellezers, die aan de oude vertrouwde Statenvertaling gewend zijn, en maar niet gewonnen kunnen aan de nieuwe redactie van de hun zoo gemeenschappelijke plaats, of aan de vervanging van bepaalde woorden. 't Is alles volkomen begrijpelijk. Mezelf kost het onder het voorlezen hier en daar moeite, niet in de wending der Statenvertaling terug te vallen. Niettemin dient m.i. rondweg erkend, dat — ik spreek nu alleen over het gebruik der Nederlandsche taal — de nieuwe overzetting over heel de linie frisch is, maar ook gedragen, beschaafd, nergens archaïsch, maar nog veel minder ook maar ergens gedurfd-modern, of gewild of onnatuurlijk of ruw. Na enkele weken van gebruik kan ik een woord van bewondering op dit punt niet terughouden.

En laten zij, die de oude klanken noode missen, minstens deze twee dingen wel bedenken:

In de eerste plaats, dat het Woord Gods het waard is, of liever, er een goddelijk recht op heeft, dat we het de beste vertaling bezorgen, die ons maar mogelijk is, en dat we de rijke winst van eenwienlange studie der grondtalen niet mogen ongebruikt laten;

en in de tweede plaats, dat wij geen recht hebben, Gods Woord aan anderen te presenteren in een taal, die hun niet meer „ligt“: oud-nederlandsch. Gods Woord den anderen een ergernis en een dwaasheid! roept daar iemand? Ik antwoord: zeker. Maar het kan als zoodanig eerst dan werken, als het in hoorbare taal tot de menschen gebracht wordt. Als Paulus in Jeruzalem oud-hebreuwsch of in Athene oud-grieksch gesproken had, dan had Gods Woord daar geen werking als van een „ergernis“ en een „dwaasheid“ geïntendeerd. En den zegen, dien God er aan verbonden heeft, dien heeft Hij ons beloofd, zolang wij in hun eigen taal de menschen er mee aanspreken. Het Nieuwe Testament zelf is geschreven niet in deftig, maar in „gemeenzaam“ Grieksch.

We moeten evangeliseren — maar dan den afstand niet vergrooten tusschen den mensch-van-heden en het Woord van God. Niet wij mogen dien afstand bepalen. Dat mag de Auteur der Schrift alleen.

Wij bevelen dus kennisneming met deze nieuwe vertaling hartelijk aan.

En voorts: in eerste linie onze eigen commentaren, en onze eigen „Korte Verklaring“ met nieuwe vertaling!

K. S.

Geschillen.

Tegen het einde van het jaar denkt meer dan één ook aan de geschillen, die op ons kerkelijk erf de aandacht spannen. Al hebben maar zeer weinigen een zuivere voorstelling omtrent hun wezenlijke betekenis zich kunnen vormen, zoodat de eigenlijke cardio-questions velen ontgaat, toch hebben ze voor den afloop een meer dan theoretische, en zeker een andere dan academische belangstelling.

Het is bekend, dat er enkele opgeruimd zijn. Over de details is niet veel gepubliceerd, en dat hoeft ook niet. Zolang het over zaken van persoonlijk, of alleen maar individueel belang gaat, moet ieder weten, hoe lang hij aan een ander eischen stellen wil, en hoever ze gaan. De consciëntie worde daarin vrij gelaten, ook van de zijde dergenen, die uit begrijpelijk rechtsgevoel of evenwichtsbesef zich soms afvragen, of niet al te vlot soms in een doornenhaag de breede schaar gezet is. We merken dit even op, in terugslag niet alleen op enkele brieven, die wij ontvingen, maar ook op een opmerking, die bij wijze van verzuiming (en dan een onvoorzichtige en ietwat ondankbare) gemaakt is van een Zuidhollandschen kansel, indien wij wel geïnformeerd zijn.

Intusschen neme niemand in die vlotte en snelle schaar van daareven aanleiding voor de vrees, dat eenzelfde methode onzerzijds zal worden voorgestaan voor wat de bekende meeningsgeschillen op dogmatisch en wetenschappelijk gebied betreft. Voor een klein gedeelte raken ze kwesties, die ondergeteekende zelf rechtstreeks interesseerden, voor een grooter een gebied, waarop anderen bij voorkeur zich bewogen. Maar in het ééne zowel als in het andere geval is een duidelijk antwoord noodig op deze vraag, of de ingebrachte, en zeer ernstige beschuldigingen, hout sneden, ja dan neen.

Dat antwoord kan niet door één persoon gegeven worden. Het zal, indien het in 1940 komt, van synodewege moeten komen. En een vergadering kan zulk een antwoord op meer dan één manier geven. Zij kan het in ronde woorden doen, door wat ze zegt. Zij kan het ook geven, door wat ze verzwijgt.

Hoe de loop der dingen in dezen wezen zal, kan niemand profeteeren. Maar wel kunnen we voor wat ons zelf betreft, een belofte afleggen. Ze is deze: we hopen, hetzij door exegese van een eventuele gemeenschappelijke, hetzij door eigen uitspraak, te zeggen, wat na ongeveer vier jaren is blijven staan van het „erger dan voor-Asen“, dat ons nog niet uit den zin wil, of mag. Onze kerken hebben daar recht op; ze mogen ook niet met minder tevreden zijn. In zaken van personen is de methode van toegeven, en van „een-spons-er-over-heen“ meermalen gewenscht en van God geboden. Niet alzo in aangelegenheden van leer en leerontwikkeling.

K. S.

Het jaar dat ging.....

Wij ontvingen van den heer W. C. F. Scheps, journalist te 's-Gravenhage, het volgende overzicht over 1939, dat we in ons blad gaarne een plaats geven.

K. S.

O God, die droeg ons voorgelacht in nacht en stormgebruil, bewijs ook ons Uw trouw en macht wees eenwig ons tehuis!

En duizend jaar gaan als een dag van gisteren voor U heen, een schaduw, een gedachte vaag, een nachtwak, die verdween.

ISAAC WATTS (1674-1748).

Weer maken we ons op om een jaar te gaan begraven. En er zal bij dezen keerkring wel niemand zijn, die zulks doen zal, omdat hij met optimisme naar de toekomst staart. Want de wereld bloedt uit duizend wonden en de beschaving vlucht van het aardrijk nu de bajonet, het kanon en de dieptebom hoogtij vieren in Europa. Nu als een gevolg van dezen onzaligen volkerenkrijg de wereld en de volkeren met den dag verarmen en allerlei arbeid in Gods Koninkrijk daar als vanzelf den weerslag van ondervindt.

Als wij zien om de verschijnselen rondom ons heen en we kijken onze kinderen eens aan, dan rijst in ons hart de bange vraag: Waarvoor brengen wij hen groot en hoe zal de wereld er uitzien als zij tot volwassen leeftijd gekomen zijn?

Er is reden te over om op dezen Oudejaarsavond tot ons zelf in te keeren, want Gods gerichten zijn op de aarde. En het veelszins benauwende is, dat het aardrijk ze wel ziet, maar niet heeft!

Alleen het geloof in Hem, die ook ons voorgelacht droeg en die de Zijnen ook in de hel van 1939 en 1940 niet zal verlaten noch begeven, kan ons staande houden. En het oog des geloofs ziet ook anders dan dat van hem, die alleen leeft uit de rede en uit redeneeringen van natuurnoodwendigheid. Het let op Gods gangen in de historie. Het is ten hemel geslagen waar Hij woont, die Nederland niet alleen bij den vrede heeft willen bewaren, maar het rijke zegeningen heeft willen schenken. En wat onderscheidt dat Nederlandsche volk van zoveel andere naties in Europa? Ook bij ons was ontrouw en ook in ons volkleven heeft on- en bijgeloof triumpheerd. Nochtans heeft God ons volk gelaten geestelijke vrijheid en een ongehinderde gelegenheid Hem te dienen naar de inspraak van het geweten. En de Christelijke actie heeft, hoewel de tijdsomstandigheden haar tot een belemmering zijn, op menig terrein mogen bloeien en een stempel mogen zetten.

Daarvan getuigen ook de feiten en gebeurtenissen, die wij hieronder gaan verhalen. Zeker, het kerkisme was ook nu niet geheel afwezig bij allerlei arbeid, die bedoelt de bevordering van het koninkrijk van onzen gezegenden Heiland. Soms vraagt men zich af of de benauwenis nog meer moet toenemen, opdat de Christenen hun diepere eenheid zullen terugvinden. Maar anderzijds zijn er ook symptomen, die er op wijzen, dat het besef, dat het nu geen tijd is om zich in beuzelingen te verliezen, toeneemt.

Moge dit zoo blijven en in Nederland een volk gevonden worden, gewillig op den dag van Gods heilkracht!

In de Gereformeerde Kerken.

Vingen we een vorig overzicht in betrekking tot de Gereformeerde Kerken aan met de opmerking, die de synode van Sneek haar schaduwen reeds vooruitwierp, wij kunnen thans zeggen, dat het leven in die Kerken nog staat onder den invloed van de nog niet definitief gesloten synode.

Onder bijkans dramatische omstandigheden kwam de synode 29 Augustus bijeen. 28 Augustus was zoo juist de mobilisatie afgekondigd en 29 Augustus was Sneek een vrijwel geïsoleerd en moeilijk bereikbaar oord geworden. Maar de synode besloot haar arbeid voort te zetten en de zittingen niet te verdagen. Wij behoeven over alles wat de synode heeft besloten, niet in den breede te verhalen, want in tegenstelling tot de zittingen van de Haagsche synode, die geheim zijn, vergaderde de Sneeker synode, gelijk haar voorgangers, voor het overgrote deel in het openbaar.

Men heeft geklaagd over haar langen duur en dat, terwijl er immers een nieuwe werkwijze is ingevoerd. Maar die zulks doen vergeten één ding, en dat is den geweldigen uitbouw van het Gereformeerde kerkelijk leven. Wat al zaken moet een generale synode in dezen tijd al niet afdoen, vergeleken met laat ons zeggen een 25 à 30 jaar geleden.

Neem alleen maar eens de zendingszaken. Welk een vlucht heeft de Geref. zending in Ned-Indië niet genomen en welk een superieure naam geniet zij niet in ons Insulinde. Deze zending is krachtig en levend en expansief in hooge mate. En als er een zendings-terrein niet meer te exploiteeren valt, dan vraagt men aan de Gereformeerden of zij het dan niet willen overnemen, getuige het aanbod van Madioen.

En dan spreken wij maar niet van de belangen der millitair en der zeevaarders, der verstoorden in Ned-Indië, in Frankrijk en België, van de radio en van het Zuiderzeegebied, van de Theol. Hoogeschool en van de Theol. Faculteit der Vrije Universiteit, van de eenheid der Gereformeerden en van de mogelijkheid van een Oecumenische synode. En zoo zouden wij kunnen doorgaan. En al haar beslissingen gelden voor een periode van niet minder dan drie jaar! Wie het zó beziet en dan eens kijkt naar de werkdagen van de leden der synode, die moet toestemmen, dat hier veel werk in stagen ijver is verzet. Waarmede wij niet zeggen willen, dat de menschen van Slegerswoude en De Wilp, van Halle en Varsseveld, niet wijzer moeten wezen en niet een generale synode moeten ophouden met hun vervelende grensgeschillen.

Als wij het goed zien, dan is de synode van Sneek voor het leven van de Gereformeerde Kerken een goede geweest en zal zulks in de toekomst nog wel meer blijken. Zeker, er liggen nog heel belangrijke zaken te wachten voor de verdaagde synode, waarvan we noemen de leergeschillen en het rapport van de commissie van acht, de bedroevende zaak-Goossens en de niet tot eere der Kerken strekkende zaak-Drachten, de kwestie

Toepasselijke Voeten!

„Laat ons dan heengaan...“ zeiden de herders in de velden van Efratha.

Zij hadden de prediking der engelen met hun ooren gehoord, de eerste lichaamsdeelen die daarop in beweging kwamen waren de voeten.

Hun toepassing had geen betrekking op de predikers: wat had die engel een schoon talent! maar hun toepassing had betrekking op de booschap, hun van Godswege gebracht. Deze toepassing maakten zij allereerst met de voeten.

Voeten zijn verwaarloosde lichaamsdeelen, dokters zouden u dat kunnen vertellen. Dat is ook zoo in de kerk. Oudtijds werden zij tijdens den dienst met warme stoven in conditie gehouden, nog zie ik onzen ouden koster de testen met vuur van bank tot bank uitreiken! Tegenwoordig hebben wij hier en daar centrale voetverwarming. Maar — toen en nu — de toepassing dringt maar zelden tot de voeten door!

Over de toepassing is wel eenig verschil van opvatting. Sommigen meenen, dat de prediker deze moet maken: gevraagd een prediker in goeden staat, geheel compleet... Ik heb er geen bezwaar tegen een toepassing te hooren, doch meen dat men die bovenal moet zien! Bij sommigen blijft de preek maar in het hoofd ronddraaien, zooals ik bij een ouden schrijver las; zij zijn groot in het hoofd, maar zwak in de voeten! Anderen lijken wel iets op een postzegelverzamelaar, zij plaatsen een mooie preek of een duidelijke verklaring in hun verzameling. Soms kunnen zij u zeer zeldzame exemplaren laten zien! Best, ik wil meekijken. Maar genoeg is het toch niet.

U kent de uitdrukking: voor hoofd en hart. Ik zou die wel willen aanvullen: voor hoofd, hart en voeten! De Heere geeft ons in elke evangelieverkondiging ook wat voor de voeten mede. Hier was het: gij zult het Kindeke vinden... Een ander maal luidt het woord tot de voeten: Sta op en laat u doopen! Soms is de booschap tot de voeten: ga heen, verzoen u met uw broeder! Dan weer wordt tot de voeten gezegd: ga heen, werk heden in Mijn wijngaard! Inzonderheid is iedere voorbereiding voor het Avondmaal een onderhoud met de voeten.

Het dringt echter niet gemakkelijk tot de voeten door, dat zij er bij behooren. Laatst ging ik voorbij een kleedingmagazijn, waarin vele colberts waren geteeld. Mooie jassen en vesten, vormvast! Die etalagepoppen kunnen de borst zoo fier vooruitsteken, ze maken zoo'n kranigen indruk. Maar de beenen ontbreken. Zijn wij niet dikwijls colbert-christenen? O, als onze kerk op een etalage van zuivere belijders zou gaan lijken... God zij ons genadig!

Wij hebben dit jaar vele malen het evangelie hooren verkondigen. Het kwam dagelijks in onze gezinnen, als het Dierbaar Woord werd gelezen. God de Heere sprak daarin tot ons, tot onze jongens en tot onze meisjes: gij zult Mijn eigendom zijn! Men kan wel eens bang worden onder dien overvloed van genade. Aan de zuivere bediening der genademiddelen hechten wij terecht veel waarde. Aan de juiste vertaling der Heilige Schrift besteden wij groote kosten. Wij zijn voorzichtig met het nieuwe. Goed! Best! Doch hoe staat het met het zuiver gebruik der genademiddelen?

Men heeft dominees, die de dingen meer en anderen die ze minder uitwerken. Ik doe daar geen keus uit. Ik zeg alleen, er moet een Gemeente zijn, die de dingen uitwerkt. Die Maandag en Dinsdag en de heele week op de voeten is, omdat zij verstaat: Wat heb ik Zondag een werk opgekregen!

Laat ons dan heengaan...

N. B.

van de tucht over Doopleden en van de roeping van den Gereformeerde op sociaal terrein, om ons daartoe slechts te beperken.

Maar tal van het leven der Kerken belangrijke aangelegenheden mochten hun beslag krijgen en waar er zooveel controversen in deze Kerken tusschen verschillende leidende figuren gerozen waren, daar was het met elkander samenwerken en samenspreken in commissie en synode niet anders dan heilzaam te achten. Er zijn dan ook geschillen van persoonlijke aard beslecht. Zeker, dat gebeurde allemaal in zittingen in comité-generaal en er was buiten de leden der synode niemand aanwezig. Maar als de broeders na een tot stand gekomen verzoening gemeenschappelijk den 118ten Psalm aanbleven, dan kon toch niemand verhinderen, dat die buiten waren zulks opvingen en zich mede hebben verblijd. Want de tijd is te ernstig om zich de weelde van tweedracht te veroorloven. Het schijnt nog niet tot allen te zijn doorgedrongen. Daarom mogen wij hier herinneren aan de beslissing, die de synode nam inzake de perspolemie en zulks op voorstel van een van haar meest gezaghebbende praesadviseurs, prof. dr. J. Ridderbos, die door zijn gedachte, dat het goed was de conclusies van de rapporterende commissie zonder discussie te aanvaarden, een stroom van wel-sprekendheid afdamde en een debat, waarbij misschien